

STORIONI FESTIVAL 2021

PROGRAMMA

Donderdag 27 mei 2021

Muziekgebouw Eindhoven | Kleine Zaal, 20.15 uur

Openingsconcert met wereldpremière

Presentatie: Beitske de Jong

Erich Wolfgang Korngold 1897-1957

Marietta's Lied 'Glück das mir verblieb' uit Die tote Stadt (1920)

→ Barbara Kozelj - sopraan | Wouter Vossen - viool | Bart van de Roer - piano

Brett Dean *1961

Imaginary Ballet - Dances and Interludes for Piano and String Trio (2021, wereldpremière)

I. Caprice

II. Obsessions

III. Interlude I - (Un)Quiet

IV. Skittish

V. Interlude II - Chorale (Donnington Park in the Dark)

VI. Interlude III - Elegy (for John Curro)

VII. Shadow Dance

VIII. Stretto Dance

IX. Postlude (Exeunt)

→ Brett Dean - altviool

Storioni Trio: Wouter Vossen - viool | Marc Vossen - cello | Bart van de Roer - piano

Louis Spohr 1784-1859

Grand Nonet in F opus 31 (1813)

Allegro | Scherzo: Allegro | Adagio | Finale: Vivace

→ Federico Altare - fluit | Roger Cramers - hobo | Julien Hervé - klarinet |

Gretha Tuls - fagot | Ron Schaaper - hoorn | Gerard Spronk - viool |

Hanna Strijbos - altviool | Marc Vossen - cello | Ying Lai Green - contrabas

Het grootste wonderkind ooit: Mozart? Mendelssohn? Glazoenov misschien? Neen, mijne heren, de naam van de snelst rijzende ster aan het muziekmfirmament was **Erich Wolfgang Korngold** (1897-1957). Deed als kind Mahler en Richard Strauss verbluft staan; werd op z'n 13e uitgevoerd in de Weense Hofopera (ballet *Der Schneemann*); mocht op z'n 18e al beleven dat twee éénakters van hem in première gingen. Niet veel later boekte Korngold zijn grootste succes: de opera *Die tote Stadt*. Een 22-jarige was het die deze noten aan het

papier toevertrouwde. 'Sinds er [...] theatermuziek is geschreven was er geen componist die zo jong al zoveel bereikte. Een jeugdige storm breekt over ons uit,' aldus de pers na de Weense première.

Die tote Stadt, op een libretto van Korngolds vader, was een van de grootste Duitse theatersuccessen van zijn tijd. Na de dubbele première – zó dringend was de vraag ernaar – op 4 december 1920 in Keulen en Hamburg, ging de opera onmiddellijk de hele wereld over, tot de Metropolitan Opera aan toe. De opera is gebaseerd op de korte roman *Bruges-la-Morte* van Georges Rodenbach; de 'dode stad' is Brugge. Zij staat symbool voor Marie, de gestorven geliefde van Paul. Ter ere van haar heeft Paul thuis een 'Tempel der herinneringen' opgericht met schilderijen, foto's en een haarlok. Hij kan haar niet loslaten. Dan ziet hij in de straten van Brugge een vrouw: Marie? Ze leeft nog! zo doet Paul zichzelf geloven. Maar wanneer ze hem komt opzoeken, stelt ze zich voor als de danseres Marietta uit Lille. Voor Paul zingt ze haar luit-lied 'Glück das mich verblieb' (Geluk dat bij mij bleef) over de liefde en de vergankelijkheid van het bestaan. Het publiek herkende zich in *Die tote Stadt*: het centrale thema, het overwinnen van het verlies van de geliefde, sprak mensen aan die trachtten het recente trauma van de Eerste Wereldoorlog achter zich te laten.

De Australische componist **Brett Dean** is geboren en getogen in Brisbane. Hij studeerde aan Queensland Conservatory. Van 1985 tot 1999 was hij altist bij de Berliner Philharmoniker, waarna hij terugkeerde naar Australië en hier o.a. curator was van de festivals van Sydney en Melbourne. In 2016/17 was hij composer in residence van het National Symphony Orchestra van Taiwan en het seizoen daarop bekleedde hij de Creative Chair van het Tonhalle Orchester Zürich. Met componeren startte hij in 1988; aanvankelijk focuste hij zich op experimentele film- en radio-projecten. Zijn meest succesvolle werk is *Carlo* voor strijkers, sample en tape, geïnspireerd door de muziek van Gesualdo. September 2008 klonk *Polysomnography* voor blaaskwintet en piano tijdens het Lucerne Festival; een maand later ging o.l.v. Simon Rattle in Philadelphia de orkestrale cyclus *Songs of Joy*. In 2013 was de première van *The Last Days of Socrates* bij de Berliner Philharmoniker. Dean schreef twee opera's, *Bliss* (2010) en *Hamlet* (2013-16). Veel van zijn werken kennen een literaire, politieke of visuele inspiratie. – Première vandaag van zijn *Pianokwartet*! Het werd gecomponeerd in opdracht van het Storioni Festival, O/Modernt, het Santa Fe Chamber Music Festival, het Seraphim Trio en het West Cork Chamber Music Festival. De componist bevindt zichzelf in de muzikale gelederen.

Imaginary Ballet - Dances and Interludes for Piano and String Trio beleeft in dit concert zijn wereldpremière. Het gloednieuwe werk bestaat uit 9 delen en is geschreven in opdracht van het Storioni Festival 2021. Morgen is Deans *Night Window* te horen.

Tot de meest vergeten componisten ooit behoort **Ludwig Spohr** – of Louis Spohr, zoals hij zich soms voor een geboren en getogen Duitser nogal chic noemde. Meest vergeten, juist omdat hij ooit zo beroemd was. De componist, dirigent en violist Spohr: je kon in de eerste helft van de 19^e eeuw niet om hem heen. Hij was de evenknie van zijn tijdgenoten Mozart en Beethoven. Een goede vriend van laatstgenoemde, die de uitvoeringen van zijn *Negende symfonie* aan hem toevertrouwde. Drukte een sterk stempel op zijn tijd, vertegenwoordigde alles wat in de Duitse muziek goed en mooi was. Zijn symfonieën, concerten en opera's waren zeer succesvol, zijn oeuvre werd onsterfelijk geacht. Maar al snel na zijn dood in 1859

keerde het tij: 'In de muziekgeschiedenis is geen geval bekend van een componist waarbij het oordeel van zijn tijdgenoten zozeer in zijn tegendeel is omgeslagen,' formuleerde Spohr-biograaf Clive Brown het. Een eeuw lang van Spohr geen spoor meer, tot vanaf ongeveer 1950 zijn werk weer wat belangstelling kreeg. Vooral zijn kamermuziek blijkt schatten te herbergen.

Spohr schreef zijn *Nonet* in 1813. Hij was toen 29 jaar, juist naar Wenen gekomen en dirigent geworden van het Theater an der Wien. Het nieuws van zijn aanwezigheid verbreidde zich snel en bereikte ook het alerte oor van een zekere 'Herr von Tost, Fabrikbesitzer und leidenschaftlicher Musikfreund.' Deze wendde zich tot de componist; Spohr schrijft hierover in zijn *Selbstbiographie*: 'Hij ging zich eerst aan loftuitingen over mijn compositietalent te buiten en sprak toen de wens uit dat alles wat ik in Wenen zou schrijven [...] tegen een toepasselijk honorarium voor een periode van drie jaar zijn eigendom zou worden en wel zó, dat ik hem het origineel moest geven en daar geen afschrift van mocht behouden. Na drie jaar zou hij mij de handschriften weer teruggeven en dan kon ik ze zelf uitgeven of verkopen.' Doen? Ja, want Tost beloofde er een flink aantal uitvoeringen van te geven en ze ook op zijn zakenreizen mee te nemen om er zakenrelaties onder muzikliefhebbers mee aan te knopen. Spohr schreef, Tost 'leende' tegen een mooi bedrag: 30 dukaten voor een kwartet, 35 voor een kwintet, enzovoort – zodat het schrijven van een nonet wel zo lucratief was. In 1815, toen Spohrs contract ten einde liep, ging Tost helaas failliet. Op z'n laatste dukaten heeft Spohr wel even moeten wachten maar gelukkig was het *Nonet* toen al betaald.

(Stephen Westra)

Biografieën van de musici zijn [hier](#) te vinden.